

Budapest Főváros IV. kerület, Újpest Önkormányzat

KLÍMA- ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI BIZOTTSÁGA

☐:1041 Budapest, István út. 14 ☐:+36-1-231-3101/261 e-mail: FabianE@ujpest.hu

Határozati javaslat

Budapest Főváros IV. kerület ÚJPEST képviselő testülete felé

Budapest Főváros IV. kerület ÚJPEST Klíma- és Környezetvédelmi bizottsága, mint előkészítő testület 4/2019.(11.20) KKB határozatával egyhangúlag úgy döntött, hogy az alábbi

- klímavész helyzettel kapcsolatos határozati javaslatot a Budapest Főváros IV. kerület képviselő testületének napirendre vételre, megtárgyalásra és elfogadásra javasolja.

A mellékletben található bizottsági ajánlásokat a cselekvési terv kidolgozása kapcsán megfontolásra ajánljuk.

2019. november 25.

Pernecky László
KKB elnök

===

HATÁROZATI JAVASLAT klíma vész helyzet elismeréséről

Budapest Főváros IV. kerület ÚJPEST képviselő-testülete

1. Felismerve, hogy az éghajlatváltozás alapvető fenyegetést jelent az emberi civilizációra és bioszférára, a társadalmi békére, jólétre és jól létre, valamint a jelen és jövő generációk életfeltételeire, a képviselő-testület elismeri, hogy klímavész helyzet áll fenn.
2. Kinyilvánítja, hogy az éghajlatváltozás elleni fellépést az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdéséből fakadóan, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 23. § (4) bekezdés 12. pontja alapján a Újpest Önkormányzata is kötelességének tekinti.
3. Egyetért azzal hogy a klímaváltozást globális folyamatok váltják ki, amelyek nemkívánatos hatásai (pl. időjárási szélsőségek, extrém hőség vagy fagy, viharok, szárazság, árvizek és villámárvizek, légszennyezettség, biodiverzitás változása, környezetegészségügyi hatások) ellen helyben kell elkezdni a védekezést és alkalmazkodást.

Cél:

4. A klímavészhelyzet elismerésének célja, hogy a kerület kormányzati, üzleti, civil és közösségi szervezete, az újpesti lakosság egésze felkészüljön az éghajlatváltozás hatásaira. Cél, hogy a klímatudatosság stratégiai és operatív szinten jelenjen meg minden kerületi döntésben, fejlesztésben, közösségi programban.

Intézkedések:

5. Elhatározza, hogy minden, az üvegház gázok kibocsátására közvetlenül vagy közvetve kiható minden döntési javaslatról, az éghajlatváltozásra gyakorolt hatás és az egyéb környezeti hatások vizsgálatának ismeretében, az éghajlatváltozás elleni fellépés és a helyi életminőség, környezet- és életbiztonság, valamint a fenntarthatóság szempontjainak elsőbbségét biztosítva dönt.
határidő: folyamatos
felelős: polgármester
6. Felkéri a polgármestert, hogy az éghajlatváltozás hatásaira is figyelemmel vizsgálta felül vagy dolgoztassa ki az irányadó intézkedési terveket, környezetvédelmi és klímaadaptációs programokat, valamint ezekkel egységben terjessze Budapest Főváros IV. Kerület Újpest klímaadaptációs és mitigációs intézkedési tervét a Képviselő-testület elé.
határidő: 2020. augusztus 31.
felelős: polgármester
7. Felkéri a polgármestert, hogy végeztesse el az Önkormányzat, annak intézményei és gazdasági társaságai működésének átfogó felmérését a környezetre gyakorolt hatások szempontjából, majd terjesszen a képviselőtestület elé olyan intézkedési tervet, amely biztosítja, hogy az Önkormányzat, annak intézményei és a tulajdonában álló gazdasági társaságok működése az ún., körforgásos gazdálkodás elvei mentén karbonsemlegessé, illetve zöldenergián alapulóvá válják.
8. Elhatározza, hogy a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezményvel összhangban a Fővárosi Önkormányzat és a tulajdonában álló gazdasági társaságok működésében biztosítja a környezeti információk teljes nyilvánosságát, valamint társadalom informálását és érdemi részvételét a döntéselőkészítés folyamataiban.
határidő: folyamatos
felelős: polgármester

Határozathozatal módja: egyszerű szavazattöbbség

Budapest, 2019. november. 20

Perényi László

MELLÉKLET 1: BIZOTTSÁGI AJÁNLÁS

Budapest Főváros IV. kerület ÚJPEST Klíma- és Környezetvédelmi bizottsága ajánlásként javasolja, hogy Újpest Klíma Cselekvési Terve legalább a következőkre terjedjen ki:

- a) Az önkormányzat tekintse át a település/kerület szempontjából legfontosabb klímakockázati tényezőket;
- b) Az önkormányzat mérje fel az éghajlatváltozást okozó üvegházhatású gázok helyi kibocsátásának csökkentését szolgáló lehetséges intézkedéseket, beleértve a közvilágítás és a közintézmények energetikai hatékonyságát, a közösségi és az egyéb közlekedési módok energia- és kibocsátáscsökkentési lehetőségeit (a gyalogos, kerékpáros és környezetbarát közösségi közlekedés vonzóvá tétele, fejlesztése, forgalomszervezés stb.), valamint a településüzemeltetésből eredő kibocsátásokat. Ösztönözze a lakosság épületenergetikai beruházásait, és egyéb hozzájárulását a közös klímacélok megvalósításához;
- c) Sajátos eszközeivel segítse elő a település klímasemlegességét az épített környezet, az üzemeltetés és a szolgáltatások terén;
- d) Javítsa a víztakarékosságot/hatékonyságot a közintézményekben, parkfenntartásban, és erre ösztönözze a lakosságot és a helyi gazdaság szereplőit is;
- e) Gondoskodjon a felkészülésről a rendkívüli időjárási helyzetek esetére (pl. a települési csapadékelvezető hálózat kapacitásának és jó karban tartásának felmérése; a szükséges korrekciók és fenntartási munkák elvégzése; szükség/lehetőség szerint záportározók, vízviszatarató létesítmények kiépítése, amely a kármegelőzésen túl pl. az öntözés terén is hasznos a nyári aszályos időszakok átvészelésében; a beszivárgás elősegítése érdekében a burkolt felületek csökkentése vagy vízáteresztő módon történő kialakítása);
- f) A kritikus infrastruktúra védelmének nemzeti programjával összhangban az önkormányzat, a lakosság és a gazdálkodó szervezetek is legyenek tudatában a kritikus infrastruktúra fogalmának, az éghajlatváltozás velejárájaként a rendkívüli időjárási események lehetséges kritikus infrastruktúrát érintő hatásainak, és tegyék meg az általuk a megelőzéshez, a felkészüléshez szükséges lépéseket az esetleges helyzetek megfelelő kezelése érdekében;
- g) Tekintettel arra, hogy a hazai erdők jelentős hányada közepes és nagy mértékben tűzveszélyes, különösen fontos az önkormányzatok együttműködése az erdők tűz elleni védelméről szóló 4/2008. (VIII. 1.) ÖM rendeletben foglaltak szerint. Az Önkormányzat intézményei, a helyi lakosság és gazdálkodók a helyben szokásos módon ismétlődő rendszerességgel kapjanak tájékoztatást a településkörnyéki erdők tűzvédelmi besorolásáról és az azzal összefüggő tudnivalókról;
- h) A településfejlesztés és -rendezés, valamint a zöldfelületi rendszer fejlesztése során az önkormányzat vegye figyelembe a zöldfelületek (beleértve a „zöldtetők”, növényfalak és egyéb alternatív lehetőségek) egyedülálló kondicionáló hatását, ugyanakkor segítse elő

klíma/szárazságtűrő képességük javítását (szél- és szárazságtűrő, kártevőkkel szemben ellenálló fa- és cserjefajok, utca- és térfásítás);

- i) A „hőszigetek”-ek kialakulásának megakadályozása érdekében részesítse előnyben a klímatudatos településtervezést. Gondoskodjon a középületek árnyékolásáról, a lakosságnak menedéket nyújtó pihenőhelyekről (pl. a nap, UV sugárzás, szél, eső ellen menedéket nyújtó buszvárók, közparkok), tér- és utcafásításról, hőhullámok esetén légkondicionált helységek megnyitásáról, lehetőség szerint ivóutak, párapapuk nyári működtetéséről a település forgalmas területein. A nyári hónapok további feladat a fokozott köztisztaság, az utak portalanítása, az útburkolatok locsolása;
- j) Különös figyelmet kell fordítani az éghajlatváltozás különféle környezetegészségügyi szempontjaira is. (A klímaváltozással sorra jelennek meg Európában a melegigényes szúnyogfajok, mint az ázsiai bozótiszúnyog, a tigrisszúnyog és a koreai szúnyog. Egyre nő a kullancsveszély. Ezek veszélyes betegségeket hordozhatnak. Nem hagyhatók figyelmen kívül a rágcsálók terjesztette kórok sem. A hosszú, forró nyarak, az enyhe tél jelentősen megnyújtja a pollenszezont, ami az allergiásokat még jobban sújtja majd. Az eddigi 8-8,5 hónapról már most 9-10 hónapra nőtt az allergiás időszak.)
- k) Zöld területeken a talajtermékenység javítása és a talajok vízháztartásának javítása érdekében ösztönözni kell a helyi komposztálást a mélymulcsos talajmegújító gazdálkodást;
- l) Törekedni kell a még meglévő gyümölcsösök, szőlők hagyományőrző fenntartására, a település meglévő és potenciális vizes élőhelyeinek megtartására, rekonstrukciójára és a zöldfelületi rendszerbe illesztésére;

Általános feladat, hogy az önkormányzat és intézményei közbeszerzései során biztosítsa a fenntartható termelés és fogyasztás követelményeinek érvényesülését;

- 1. A képviselőtestületnek valamennyi döntésnél meg kell vizsgálnia a tervezett lépések lehetséges éghajlati és környezeti hatását, és az ökológiai fenntarthatóság elvének a leginkább megfelelő megoldást kell választania;
- 2. Ösztönözni kell a településen a bekövetkező károk esetére szolgáló biztosítási szolgáltatások igénybevételét;
- 3. A klímavészhelyzettel kapcsolatos helyzetről, teendőkről és megtett intézkedésekről a lakosságnak a helyben szokásos módon évente legalább egyszer tájékoztatást kell adni;
- 4. Az önkormányzatnak kiemelten kell törekednie a Klíma Cselekvési Tervben foglaltak megvalósításához szükséges források hazai és európai uniós forrásokból történő megszerzésére, és a felmerülő nehézségeket jelezni a kormányzat, illetve a közigazgatás illetékes szervei felé.

Perényi László